

מלפדות בשל ממון הפודה.
להקטן רק בתנאי שאם הלכה
חכיה פודה משלו ואם כהש"ך
להקטן רק לענין לפדותו בה
בתורת זכיה.

ואף שבספרי דברות מש
ד' ה' תירצתי שיטת הריב"ז
יכולין לפדות ע"י שליח מ'
וגם כמדומני שכן נהגו ולכן
אבי האשה רוצה בזכות נכ'
או גם בלא זכיה מצד שיטת
שכתבתי לזכות רק לענין לפד'
ולענין ברכת שהחיינו פל'
השלית ומסתבר היה יותר כד'
החת"ס סובר שצריך לברך ה'
טוב ליקח גם פרי חדש כעצו
הברכה טוב שיאמר על פדיון
ידידו.

סימן קכ

במעו והומינו קרואים שלשים לעו

מע"כ ידידי הרה"צ ר' נחום

בדבר מה שקבעו כבר זמן
יום שלשים לעת ערב ה'
ויהיה כזה בושח וכבודי חברי
שלע"ד באופן כזה יכולים לע'
הכוכבים שיהיה כבר ביום ל"א.
יום ומחצה ותשצ"ג חלקים
יכולין לפדותו, כיון דלהמג"א כ'
כי תלוי לדידיה רק ביום ל'
ביום ל' אחר שנעשה בר כ"ו
חלקים דלא כהש"ך לכן גם ל'
לפדות אף שליכא עדין כ"ט
וראיותיו מוכרחות. לכן במקו
הבריות יש לעשות הפדיון אף ש'
דגדול כבוד הבריות שדוחה ל'
ס' של"ט באיחרו הנישואין ע'
דליל שבת שהתיר משום כבח
ידידו.

העצות של החת"ס או החמדת שלמה שהביא הפ"ת
ויותר טוב כפי שמסיק בשם הגאון מליסא.

ידידו מוקירה.

משה פיינשטיין

סימן קכ

בפרוין בן ישראלית שילדה מנכרי

כ"ה אדר הראשון תשי"ד.

מע"כ ידידי הרב הגאון מוהר"ר מנחם מענדל
בורשטיין שליט"א רב בקנזעס סיטי.

הנה בדבר פדיון בן ישראלית שילדה מנכרי, שהורה
כתר"ה לאבי האשה שיפדותו מדין זכיה כשיטת
הש"ך ס' ש"ה ס"ק י"א בשם ס' צדה לדרך ואף
שהכא הוא כמת אביו שהרי אין להנכרי דין אב
שלהט"ז שם ס"ק י"א אין יכולין לפדותו כבר מסיק
בנק"ה שגם במת האב יכולין לפדותו, יפה תורה
שודאי אין חיוב בדבר לשום איש אבל כיון שכמעט
ודאי לא יפדה עצמו כשיגדל אף אם יתנגד כשורה
משום שישתכח הדבר דלא יעשו הטס שלא נפדה
שכתב הרמ"א שם בסעי' ט"ו ואף אם יעשו יותר
קרוב שיתאבד לכן ודאי טוב שיפדותו בתורת זכיה.
ואף שיש אחרונים שסוברין כהט"ז כדחובא בפ"ת
סק"ז וגם החת"ס בס' רצ"ה מסתפק ומסיק שיפדותו
בלא ברכה ולכשיגדל יחזור ויפדה עצמו, מ"מ יש
לתורות שיפדה גם בברכה ולא יצטרך לפדות עצמו
כשיגדל כדעת הש"ך, משום דהגר"א בס"ק י"ז סובר
עוד יותר דא"צ בזה גם דין שליחות וזכיה וגם לא
דעתו של האב כלל כמו שיכול אחר לפרוע חובו
של הלוח ונפטר מחיובו אף בלא שליחות וזכיה וכמו
שאחר יכול לפדות מע"ש ונסע רבעי בלא דין שליחות
וזכיה שלפ"ז א"צ כלל לזכות המעות להקטן.

אך מ"מ טוב יותר לעשות באופן שיצאו גם
שיטת הש"ך שהוא לזכות הממון להקטן, ואף שלהגר"א
אדרבה יותר טוב שלא לזכות הממון משום שבזיכוי
הממון להקטן נצטרך גם להגר"א לבא מדין זכיה
שנכנסו במחלוקת הט"ז שיש אחרונים שסוברין
כמותו והחת"ס מסתפק בזה, אבל יכולין לעשות
שהזכיה תהיה רק לענין לפדותו בהם ולא שיהיו
של הקטן לכל דבר שבוה מסתבר שלא גרע להגר"א

בשגג מלקיים עשה שיהיה בעונש ובפרט שוגג כזה
שלא שייך שידע אם לא יגידו לו שלא יהיה עליו
עונש ומצד זכות המצוה הא לא היה לו כיון שיעשו
בקטנותו בלא שום ידיעתו. ולומר שהזכות הוא באם
יגדל וידע שהאב בכור ולא ירצה במזיד לפדות עצמו
שטוב לו יותר שנפטר אבל הוא רק כשבמזיד לא
ירצה לפדות לעולם דאם יעשה תשובה טוב לו יותר
לקיים המצוה שזהו דבר רחוק. וגם איני רואה שנצטרך
לעשות זכות לעבריינים לפוטרים מעשה דהא אף
באיסור לא כערלה סובר רשב"ג שא"צ לציון בשביל
הגנבים אף שלענין ערלה אינו רשע והיה נמנע
מלאכול. ואפשר של"פ רבנן עליה שהוא רק מפרש
דברי רבנן. אך בירושלמי פ"ג דמאי ה"ה משמע
קצת שרבנן פליגי עליה דהא רצה לומר שר' יוסי
ורשב"ג אמרו דבר אחד וא"כ ת"ק דר' יוסי פליג ולכן
אף שלהמסתברא שמסיק יכול ת"ק לסבור כרשב"ג
מ"מ אפשר גם להמסקנא יודה שאיכא רבנן דפליגי
עליה. אך אף אם איכא דפליגי הא פסק הרמב"ם
כרשב"ג בפ"ט ממע"ש ה"ז וא"כ כ"ש שא"צ לזכותו
לרשע לפוטרו ממ"ע. ואף אם פליגי על רשב"ג
באיסור לא כערלה וגם כשהוא רשע לגולה ולא
לערלה מסתבר שלא יפלוג בחיוב עשה ובעברין
לוח שא"צ לזכותו ולפוטרו מהחיוב.

ואולי טעם הש"ך והאחרונים שמבקשים העצות
הוא בשביל האם שמה תשכח מלומר לו שהוא בכור
שלא נפדה ונמצא שגרמה לבטל מ"ע או בשביל שאר
היודעים שישכחו ולא יודיעוהו. אבל מסופקני אם
יהיה עליהם חיוב כ"כ להודיע עד שיצטרכו לבקש
עצות כדי שלא יעברו ע"ז בשוגג. וצריך ראייה ע"ז.
אבל אף אם נימא כדבריהם שטוב לבקש עצות אף
שאינם אליבא דכו"ע מ"מ הוא רק בבן ישראל ודאי
אבל הגיורת הזאת שמסתמא היא כרוב גיורת
שבמדינה זו שרק בפיהן אמרו שקבלו המצות אבל
האמת שרוב המצות ואולי כל המצות לא קבלו כמן
שראין שתיכף מחללות שבת ואין שומרות איסור
נדה כי גם בעליהן היתודים בעות"ר הם מופקרים
לעבור כל מצות התורה שלע"ד יותר נוטה שאינן
גיורות כלל ועדין הן נכריות כגר שלא קבל מצות
ואף רק מצוה אחת אינו גר עיין בכורות דף ל' א"כ
והא בן נכרית שאינו חייב כלל בפדיון אף אם
יטבולוהו לשם גרות ע"ד ב"ד ולכן ודאי אין שייך
כלל לעשות פדה"ב.

אך אם יודעין שהיא גיורת גמורה אף שאיני
רואה צורך לעשות הפדיון כדלעיל מ"מ אם מאיה
טעם רוצה לעשות הפדיון יכול לעשות כאחת מן